

Arròs híbrid a la Xina. Un agricultor treballa en els camps d'arròs híbrid plantats l'estiu del 2006 a Changsha, a la província xinesa de Hunan.

⌘ L'ús de la tecnologia genètica no només permet rendibilitzar cultius com el de blat de moro. Als laboratoris s'investiga un ús mèdic de les plantes per combatre virus i bacteris. Analitzem els seus efectes en el medi i el comerç de les llavors. Text: **Carme Puche** | Assessor: **David Bueno i Torrens**

Els organismes modificats genèticament (OMG) porten la polèmica a les taules de la Unió Europea. Des de la seva legalització el 1998, el cultiu de plantes transgèniques ha dividit l'opinió de consumidors, polítics, agricultors i ecologistes. Els únics que semblen mantenir-se amb una sola veu són els científics, que reiteren les possibilitats que ha obert i obrirà aquesta nova tecnologia i la màxima seguretat alimentària que envolta tots els processos. En aquest ambient, el 1998 la Unió Europea va decidir posar una moratòria a l'aprovació de nous transgènics que va aixecar-se el 2004 amb l'entrada en vigor de la llei que en regula l'ús i l'etiquetatge. Mentre la polèmica augmenta, també ho fan les hectàrees dedicades als cultius aprovats, que han crescut un 40% a l'Estat espanyol i un 77% a tota la Unió Europea durant l'any 2007. Aquestes dades, proporcionades per l'Associació Europea de Bioindústries (EuropaBio), tornen a posar en qüestió el model de fre imposat per l'Administració europea. És un bon moment per conèixer la naturalesa de les plantes transgèniques i la seva situació als Països Catalans.

L'únic transgènic permès a la UE

De plantes transgèniques en cultiu n'hi ha diverses per tot el món i un nombre més gran que s'investiguen per a futures aplicacions. Però actualment, l'única planta transgènica que es pot cultivar a la Unió Europea és el blat de moro anomenat *Bt*. La primera vegada que es va cultivar fou el 1997 als Estats Units i el Canadà. Un any després arribava a Europa i ho feia, precisament, a l'Estat espanyol. Des d'aleshores s'ha cultivat arreu i ha arribat als 21 milions d'hectàrees actuals. Aquest increment té a veure amb la capacitat del blat de moro *Bt* per evitar els atacs d'insectes, un greu problema

Experiments internacionals. Varietats d'arròs transgènic cultivades en hivernacles a les Filipines amb finalitats científiques.

en agricultura que cada any destrueix el 25% del cultiu mundial de blat de moro. Aquesta qualitat s'aconsegueix mitjançant la biotecnologia i, en el cas concret del *Bt*, introduint un gen que la planta original no tenia.

La nomenclatura *Bt* es refereix a *Bacillus thuringiensis*, un bacteri que produeix una proteïna tòxica per a diversos insectes herbívors, totalment innòcua per als humans. La biotecnologia aconsegueix posar aquest gen que produeix la toxina *Bt* del bacteri a la planta, i d'aquesta manera el blat de moro pot produir-la per si mateix. L'actual blat de moro *Bt* és capaç de protegir-se contra la larva d'*Ostrinia nubilalis*, el barrinador europeu de la panotxa, que arriba a destruir més del 20% del cultiu habitual. L'opció transgènica evita, en aquest cas, l'ús dels insecticides, que influeix negativament sobre el medi ambient.

Un altre dels avantatges de les plantes transgèniques —i que incorporen alguns morescs *Bt* i el 70% de les plantes transgèniques mun-